

Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry (ILYY)
Iisalmen luontomuseo, Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI
iisalmi.luontomuseo@gmail.com
p. 017-818 387, 0407212618
Y-tunnus 0758532-0

Ympäristönsuojelutarkastaja
Maarit Walta
Ympäristö- ja terveystalvontapalvelut
Iisalmen toimipiste
Riistakatu 5 B, 74100 Iisalmi

Viite: Iisalmi, Kilpisaaren kylä, Kilpomäki, Ritoniemi 140-409-1-23 / Ympäristölupa louhinnan aloittamiseksi / Maansiirto Pekka Korolainen Ky

Muistutus ympäristölupahakemukseen kiviaineksen louhimiseksi

Hakemusta tulee täydentää puutteiden osalta tai se tulee hylätä suurten haittojen takia. Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista.

Perustelut

Hakemus on selvästi puutteellinen. Maa-aineslain (MAL) ja ympäristönsuojelulain (YSL) noudattaminen ei toteudu, jos hakemusta päätetään puoltaa tähän mennessä esitettyjen asiakirjojen perusteella. Päätöksen tekeminen vaatii lisätietoja hakijalta. Yhdistys huomauttaa, että hakemukset eivät täytä minimietietoja liikennetarkaisujen osalta. Pölynsidonnan ja meluntorjunnan osalta hakemus ei täytä riittävää YSL:n vaatimaa varmuutta ja varautumista.

Esim. lähteitä saamien tietojemme mukaan on enemmän kuin yksi. Nämä tulisi selvittää.

Hakemuksessa on lähdetty siitä oletuksesta, ettei alapuolisiin vesiin tule päästöjä. Miten hakija tietää tämän kun hakemuksessa ei ole arvioitu kuormitusta, miten kuormitus (typpi-, rikkiyhdisteet, metalli, kiintoaine) ja sen määrä lisääntyvät hankkeen edetessä. Ei myöskään löydy arviota yhteisvaikutuksesta Kilpijärven nykyisen kuormituksen kanssa. Puro kulkee niin läheltä louhinta-alueetta että siitä väistämättä tulee suuria pölylaskeutumia puroon ja sieltä edelleen Kilpijärveen.

Hakemuksessa ei ilmene hankkeen vesivalumiin määrä ja jakautuminen, valuma-alueiden pinta-aloja. Nämä ovat tärkeitä tietoja, että voisi arvioida laskeutusaltaan riittävyyttä ja päästöjä. Sen koko ei ole mainittu eikä miten usein allas puhdistetaan sekä mihin ja miten läjitetään sakkautunut aines. Laskeutusaltaasta puuttuu virtaamansäätöpatto jolla voisi helposti varmistaa altaan toimivuus. On odotettavissa, että laskeutusaltaaseen kerääntyy runsaasti pölyä koska se on suunniteltu aivan liian lähelle louhosalueetta. Pinnalla kelluva pöly väistämättä kulkeutuu puroon ja sieltä Kilpijärveen. Altaasta puuttuu pintapuomi jolla voisi tehostaa merkittävästi altaan tehoa. Tämä edellyttää, että allas olisi riittävän kaukana pölylähteestä.

Valuma-alueiden hydrologiset olosuhteet muuttuvat kiviainestuotannon seurauksena. Sade- ja sulamisvesistä johtuen valunta kasvaa. Tällöin esimerkiksi lähellä sijaitsevan puron virtaama voimistuu hetkellisesti ja kasvaneen eroosion seurauksena alueelta luontoon laskevat vedet saattavat sisältää sameutta aiheuttavaa kiintoainetta. Hulevesiin voi myös liueta ottamisalueelta esimerkiksi räjähdysaineista peräisin olevaa tyypeä tai pintamaiden läjitysalueelta ravinteita. On odotettavissa, että louhos tulee rehevöittämään Kilpijärveä.

Tästä syystä, mikäli toiminta saa ympäristöluvan, olisi tärkeää tehdä etukäteen mittaukset alapuolisen vesien tilasta. Ainakin seuraavat asiat tulisi mitata: pH, kokonaistyyppi, CODMn, sähkönjohtokyky, sameus. Näin saataisiin lähtötieto mihin sitten tulevana vuosina voisi verrata tietoja. Näin välttyttäisiin riitatilanteilta.

Hakemuksen kartoissa ei ilmene kivilouhoksen vaikutusalueita. Melu- ja pölyhaitat olisi pitänyt arvioida tarkemmin eikä vain todeta: ”...lyhytaikaisia, koska louhintaa tulee tapahtumaan suhteellisen harvoin ja se on lyhytaikaista..”. Laskelmien mukaan (15 000 k-kuutiota/vuosi) mursketta lähtisi alueelta 84 rekkalastillista kuukaudessa. Tämän määrän louhimista ja murskaamista ei voida pitää suhteellisen harvoin tapahtuvana ja lyhytaikaisena toimintana.

Tämän lisäksi liikennemäärät tulevat kasvamaan reilusti. Lähimpään taloon on matkaa n. 420 m ja kun katsotaan hankkeen laajuutta, niin se tulee vaikuttamaan asumisviihtyisyyteen niin melun kuin pölynkin osalta. Melu- ja pölyhaittoihin hakemuksessa on varauduttu heikosti.. Esim. tulevan louhosalueen ympärillä ei ole riittävästi suojaavaa puustoa, että haitoilta voitaisiin välttyä. Hakija itsekä toteaa, että melu leviää haitallisena n. 500 m päähän. Lähimpään taloon on matkaa 420 m. Tämä tulee aiheuttamaan merkittävää haittaa kiinteistön käytölle.

Pöly leviäminen on arvioitu olevan haitallinen n. 200 metriin asti. Tämä toteamus ei koske hienojakoista pölyä joka leijaillee ilmassa lähes 8 tuntia ja sinä aikana se ehtii selvästi kauemmas kuin 200 m (Kiviainestuotannon pölypäästöt Syke 25/2010). Myös pöly tulee aiheuttamaan merkittävää haittaa lähiasutukselle.

Hankkeessa käytetään betonimursketta mm. tien rakentamiseen. On syytä varmistaa betonimurskeen laatu ettei se tule päästämään ympäristöön haitallisia aineita. Maa-aineslain 3§:n mukaan maa-aineksen otosta ei saa aiheutua esim. luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesioikeuden lupaa. Hakija vähättelee hakemuksessaan alueen arvoa ympäristölle ja kivilouhoksen merkitystä luonnolle.

Yhdistyksen saamien tietojen mukaan alueella on tehty tiepohjia keväällä 2014. Siellä on käytetty betonimurskaa tiepohjiin. Hakija on aloittanut valmistelevat työt jo ennen kuin on saanut luvan hankkeelle. Hakemuksessa vasta haetaan lupaa käyttää mursketta alueelle johtavissa teissä ja itse murskausalueella. Tämä ei liene lainmukaista.

Iisalmessa 19.11.2014

Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry.

Jarmo Yliluoma, puheenjohtaja

Pertti Kaarakainen, rahastonhoitaja